

LEGE
cu privire la bunurile patrimoniale

nr. 1345-XII din 17.03.1993

Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.5/130 din 1993

* * *

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Noțiunea de bon patrimonial

[Articolul 2.](#) Titularul bonului patrimonial

Capitolul II

VALOAREA BONURILOR PATRIMONIALE

[Articolul 3.](#) Calcularea valorii bonului patrimonial

[Articolul 4.](#) Evidența cetățenilor care au dreptul să primească bon patrimonial

Capitolul III

**FABRICAREA, EVIDENȚA ȘI PĂSTRAREA BONURILOR
PATRIMONIALE, ELIBERAREA LOR**

[Articolul 5.](#) Fabricarea bonurilor patrimoniale

[Articolul 6.](#) Evidența și păstrarea bonurilor patrimoniale

[Articolul 7.](#) Eliberarea bonurilor patrimoniale

[Articolul 8.](#) Lipsește în Monitor

[Articolul 9.](#) Folosirea bonurilor patrimoniale

[Articolul 10.](#) Stingerea bonului patrimonial

Capitolul IV

**GARANȚIILE SOCIALE ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU
ÎNCĂLCAREA PREZENTEI LEGI**

[Articolul 11.](#) Categoriile de cetățeni ai Republicii Moldova cărora se acordă înlesniri la calcularea valorii bonurilor patrimoniale

[Articolul 12.](#) Dreptul de moștenire a bonului patrimonial

[Articolul 13.](#) Dreptul copiilor de a folosi bonul patrimonial

[Articolul 14.](#) Garanții pentru folosirea bonului patrimonial

[Articolul 15.](#) Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Noțiunea de bon patrimonial

(1) Bonul patrimonial este hîrtie de valoare specială nominală de stat care se eliberează cetățeanului Republicii Moldova și care îi acordă dreptul de a procura o parte din bunurile de stat și de a le folosi în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Bonul patrimonial și cupoanele sunt imprimate pe o singură filă. Pe recto, într-un chenar, este amplasat bonul patrimonial, în jurul căruia sînt imprimate cupoane de diferite valori. În partea superioară a bonului, între cuvintele "Republica Moldova", într-un medalion, este amplasată stema de stat. Mai jos, într-o acoladă orizontală, este denumirea "Bon patrimonial", iar sub vîrfurile acoladei - numărul bonului. În partea dreaptă a numărului bonului, sub linie e scris: "Numărul cote-părți", în cea stîngă "Suma în cifre". Mai jos, sub linii, este scris: "Suma în litere"; "Numele de familie, prenumele, prenumele tatălui titularului" (în limbile română și rusă); "ziua, luna și anul nașterii"; "Semnătura conducătorului"; "L.Ș."; "semnătura contabilului-șef"; "ziua, luna și anul eliberării". Pe recto fiecărui cupon este indicat numărul bonului patrimonial și numărul cote-părți, egale în totalitatea lor cu numărul anilor de vechime în muncă. Pe verso bonul patrimonial conține o informație succintă, în limbile română și rusă, de folosire a bonului. Pe verso fiecărui cupon este indicat locul ștampilei (L.Ș.) și sub linie e scris: "semnătura persoanei autorizate să detașeze cuponul".

(3) Cupoanele detașate de bonul patrimonial nu sînt valabile.

Articolul 2. Titularul bonului patrimonial

(1) Titularul bonului patrimonial are dreptul de a procura bunuri (acțiuni, inclusiv la preț nominal, în limita a 20 procente din costul întreprinderii).

(2) Bonul patrimonial poate fi înstrăinat numai în cazul în care este transmis rudelor de gradul întâi. În cazul înstrăinării bonului patrimonial rudelor de gradul întâi, ele beneficiază de aceleași drepturi ca și titularul lui. Titularul bonului patrimonial transmite prin procură, autentificată notarial, dreptul său de folosință.

(3) Faptul transmiterii bonului rudelor de gradul întâi poate fi autentificat de către primăria sau preturi la locul de trai, de către conducătorii întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor la locul de muncă sau de studii, iar în ceea ce privește pensionarii - de către secțiile respective de asistență socială.

(4) Titularul bonului poate încheia contract de instituire a trastului cu fondurile de investiții și companiile fiduciare, care au licențe respective, fără a fi autentificate notarial.

(5) Interesele titularului de bon patrimonial minor și ale celui în privința căruia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sînt reprezentate de către părinți sau, respectiv, de către persoana însărcinată cu ocrotirea, conform legislației în vigoare.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

[Art.2 completat prin [Legea nr.160-XIII din 29.06.1994](#), în vigoare 29.06.1994]

Capitolul II **VALOAREA BONURILOR PATRIMONIALE**

Articolul 3. Calcularea valorii bonului patrimonial

(1) Suma mijloacelor pentru care sînt emise bonurile patrimoniale, este determinată de valoarea părții din bunurile statului care urmează să fie distribuită gratuit. Partea din bunurile statului care va fi repartizată contra bonuri patrimoniale este aprobată de Parlament.

(2) Valoarea bonului patrimonial, eliberat fiecărui cetățean al Republicii Moldova, are două componente:

- valoarea bonurilor patrimoniale, eliberate tuturor cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv copiilor

născuți pînă la data începerii eliberării bonurilor patrimoniale, luîndu-se ca bază cinci ani de vechime convențională în muncă;

- valoarea bonurilor patrimoniale, eliberate cetățenilor Republicii Moldova în funcție de vechimea totală în muncă la întreprinderile, instituțiile și organizațiile* republicii.

---

* În continuare unitate.

(3) Vechimea totală în muncă se stabilește conform [Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat](#). La calcularea vechimii totale în muncă anumitelor categorii de cetățeni li se acordă înlesniri în conformitate cu articolul 11. Tuturor cetățenilor Republicii Moldova, la numărul total de ani lucrați, se acordă suplimentar cîte cinci ani de vechime convențională în muncă.

(4) Valoarea nominală a bonului patrimonial se determină prin înmulțirea numărului de ani de vechime totală în muncă la valoarea calculată a părții din bunuri ce se privatizează, care revine unui an de vechime în muncă.

(5) Valoarea calculată a părții din bunuri ce se privatizează, care revine unui an de vechime în muncă, se determină prin împărțirea valorii bunurilor republicii ce se privatizează la numărul total de ani lucrați de toți cetățenii Republicii Moldova pe teritoriul ei pînă la 1 septembrie 1992, calculat în conformitate cu alineatul (3). Calculul se face pe baza valorii bunurilor de la 1 ianuarie 1992, ținîndu-se cont de coeficienții de recalculare a mijloacelor materiale fixe și circulante în legătură cu liberalizarea prețurilor de la 2 ianuarie 1992.

(6) Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat și agențiile lui teritoriale aduc la cunoștința cetățenilor Republicii Moldova, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, valoarea părții din bunuri ce revine unui an de vechime în muncă în economia națională a republicii, modul, locul și timpul cînd se va începe eliberarea bonurilor patrimoniale, numărul contului de decontare la care se transferă taxa de stat pentru primirea bonurilor.

Articolul 4. Evidența cetățenilor care au dreptul să primească bon patrimonial

(1) Unitățile, indiferent de modul de gospodărire și de forma de proprietate, depun la agențiile teritoriale ale Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat listele cetățenilor care lucrează în cadrul lor ca principal loc de muncă; organele locale de asistență socială depun listele cetățenilor care se află la evidență în aceste organe și care nu lucrează: persoanele pensionate pentru limită de vîrstă, pensionarii care au o vechime incompletă în muncă, persoanele care primesc pensie în cazul pierderii întreținătorului, invalizii de toate gradele, persoanele care primesc pensii sociale; organele de autoadministrare locală depun listele cetățenilor care locuiesc pe teritoriul lor și care nu au fost incluși în listele de la unități și de la organele locale de asistență socială; secțiile învățămîntului public depun listele copiilor orfani care nu au tatori și curatori.

(2) Listele de copii sînt întocmite de unitatea principalului loc de muncă al mamei sau la locul ei de trai (dacă nu lucrează), iar în cazul în care copilul nu are mamă, la principalul loc de muncă al tatălui, tutorelui sau curatorului sau la locul lor de trai (dacă nu lucrează), în baza certificatului de naștere al copilului.

(3) Listele prezentate conțin următoarele date: numărul listei; denumirea deplină a unității, sediul ei; numărul curent; numele de familie, prenumele, patronimicul deplin în limba română și în limba rusă; codul cetățeanului; data, luna și anul nașterii; numărul carnetului de muncă; vechimea totală în muncă (ani împliniți) prestată în Republica Moldova, calculată în conformitate cu alineatul (3) al articolului 3; vechimea în muncă, prestată peste hotare; semnătura titularului carnetului de muncă; numărul bonului patrimonial eliberat; valoarea bonului patrimonial; semnătura persoanei care primește bonul patrimonial; semnătura conducătorului unității, a contabilului-șef și a șefului (inspectorului) serviciului cadre, autentificate cu ștampilă; numărul de înregistrare și data prezentării lor.

(4) Listele se întocmesc conform situației de la 1 septembrie 1992 în trei exemplare: unul rămîne în unitate, două se depun la agenția teritorială respectivă a Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat. Listele se verifică definitiv cu două luni înainte de a se începe eliberarea bonurilor

patrimoniale.

(5) Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat asigură prelucrarea automatizată a listelor de cetățeni, crearea bazei de date a subiecților privatizării.

Capitolul III

FABRICAREA, EVIDENȚA ȘI PĂSTRAREA BONURILOR PATRIMONIALE, ELIBERAREA LOR

Articolul 5. Fabricarea bonurilor patrimoniale

Bonurile patrimoniale se fabrică la comanda Guvernului. Originalul-machetă al bonului patrimonial se aprobă în modul stabilit.

Articolul 6. Evidența și păstrarea bonurilor patrimoniale

(1) Evidența și păstrarea bonurilor patrimoniale se efectuează în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat.

(2) Cheltuielile legate de operațiunile de deservire a bonurilor patrimoniale se compensează băncilor respective de la buget.

Articolul 7. Eliberarea bonurilor patrimoniale

(1) Pentru completarea bonurilor patrimoniale agenția teritorială a Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, de comun acord cu sucursalele băncilor, înființează comisii de lucru din reprezentanți ai departamentului, instituțiilor bancare și unităților.

(2) Reprezentantul unității primește bonurile patrimoniale, cu procură la instituția bancară, conform listelor depuse.

(3) Pregătirea, verificarea definitivă și eliberarea bonurilor patrimoniale se efectuează în termen de o lună de la data primirii lor de către unități.

(4) În cazul în care cetățeanul nu are posibilitatea de a primi personal bonul patrimonial, acesta îl poate primi prin intermediul reprezentantului său împuternicit prin procură autentificată notarial.

(5) Unitatea înregistrează primirea și eliberarea bonurilor patrimoniale în cartea de evidență a bonurilor patrimoniale.

(6) Bonurile patrimoniale nereclamate se restituie instituției bancare și se păstrează doi ani de la data la care s-a anunțat eliberarea lor către unități. După expirarea acestui termen comisia de lucru lichidează bonurile patrimoniale în baza unui act.

(7) Eliberarea bonurilor patrimoniale moștenitorilor persoanelor incluse în liste care au decedat pînă la data eliberării lor se efectuează conform legislației în vigoare.

(8) Cetățeanul (persoana investită) cînd primește bonul patrimonial achită taxă de stat de 0,5 procente din valoarea nominală a bonului.

(9) Sînt scutiți de taxă de stat pensionarii, invalizii de gradul I și II, invalizii din copilărie, copiii orfani, copiii care trăiesc în cămine de copii și în casele de copii.

(10) Modul de eliberare a bonurilor patrimoniale cetățenilor care au vechime în muncă prestată peste hotare se stabilește prin acorduri interstatuale.

[Art. 7 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

Articolul 8. Lipsește în Monitor

[Art. 8 modificat prin [Legea nr.796-XIII din 29.03.1996](#), în vigoare 18.04.1996]

[Art. 8 completat prin [Legea nr.572-XIII din 22.07.1995](#), în vigoare 31.08.1995]

Articolul 9. Folosirea bonurilor patrimoniale

(1) Cetățenii Republicii Moldova folosesc bonurile patrimoniale la procurarea de bunuri ale statului (de acțiuni, inclusiv la prețuri nominale) la licitații și concursuri, precum și la privatizarea locuinței.

(2) Bonul patrimonial are aceeași valoare la toate licitațiile și concursurile de procurare a bunurilor (acțiunilor) organizate de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat și de agențiile lui

teritoriale.

(3) Durata procurării bunurilor (acțiunilor) contra bonuri patrimoniale este de doi ani de la data la care Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a anunțat eliberarea lor.

(4) Bonul patrimonial este considerat valabil dacă are cel puțin un cupon și dacă posesorul prezintă actul de identitate.

Articolul 10. Stingerea bonului patrimonial

(1) La expirarea termenului de valabilitate bonul patrimonial își pierde valoarea și este anulat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat. În cazul în care există motive întemeiate, Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat poate prelungi termenul de valabilitate al bonului patrimonial. Bonul patrimonial pierdut sau deteriorat din culpa titularului nu se restabilește.

(2) Bonul patrimonial se consideră stins în cazul decupării tuturor cupoanelor sau deteriorării lui.

(3) Cupoanele de bonuri patrimoniale încasate la licitații și concursuri și păstrate la agențiile teritoriale ale Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, după expirarea termenului de valabilitate, urmează să fie lichidate în baza unui act.

Capitolul IV GARANȚIILE SOCIALE ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 11. Categoriile de cetățeni ai Republicii Moldova cărora se acordă înlesniri la calcularea valorii bunurilor patrimoniale

Se eliberează bonuri patrimoniale:

1) invalizilor de gradul I, luându-se ca bază 20 de ani vechime convențională în muncă, dacă vechimea totală în muncă este mai mică de 20 ani, și suplimentar 5 ani de vechime convențională în muncă, ce se acordă fiecărui cetățean;

2) invalizilor de gradul al II-lea, luându-se ca bază 15 ani vechime convențională în muncă, dacă vechimea totală în muncă este mai mică de 15 ani, și suplimentar 5 ani de vechime convențională în muncă, ce se acordă fiecărui cetățean;

3) invalizilor din copilărie luându-se ca bază 10 ani vechime convențională în muncă și suplimentar 5 ani de vechime convențională în muncă, ce se acordă fiecărui cetățean.

Dacă vechimea totală în muncă a invalizilor depășește vechimea convențională în muncă indicată în punctele 1), 2) (fără 5 ani suplimentari), bonurile patrimoniale se eliberează în modul stabilit în articolul 3;

4) victimelor represiunilor politice, adăugându-li-se la vechimea totală în muncă termenul de represare dublat, însă nu mai mult de 15 ani;

5) participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, majorându-li-se vechimea totală în muncă cu un an de vechime convențională în muncă pentru fiecare lună de aflare pe câmpul de luptă (12 zile pentru o zi);

6) membrilor familiei persoanelor care și-au pierdut viața în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova: soției, iar în cazul în care persoana care și-a pierdut viața nu a fost căsătorită - mamei, iar dacă nu are mamă - tatălui la vechimea totală în muncă se adaugă 5 ani vechime în muncă.

Articolul 12. Dreptul de moștenire a bonului patrimonial

Dacă persoana decedează, dreptul de folosire a sumei cupoanelor existente ale bonului patrimonial pe care îl primise în modul stabilit se transmite moștenitorilor ei, conform legislației în vigoare.

Articolul 13. Dreptul copiilor de a folosi bonul patrimonial

(1) Persoana care a atins vârsta de 18 ani are dreptul de a primi și folosi independent bonul patrimonial. Persoana care nu a atins această vârstă primește bonul patrimonial prin intermediul mamei,

iar dacă nu are mamă, prin intermediul tatălui, tutorelui sau curatorului. Disensiunile ce apar între părinți privind folosirea bonurilor patrimoniale ale copiilor care nu au atins vârsta de 18 ani se soluționează pe cale judiciară.

(2) Dacă persoanele care nu au atins vârsta de 18 ani lucrează, studiază în instituții de învățământ mediu de specialitate și superior ori sînt căsătorite pot primi și folosi independent bonuri patrimoniale.

Articolul 14. Garanții pentru folosirea bonului patrimonial

(1) Titularului bonului patrimonial i se garantează dreptul:

- de a procura bunuri (acțiuni) supuse privatizării în condiții de egalitate cu alți posesori, conform legislației în vigoare;

- de a se informa asupra unităților supuse privatizării, asupra condițiilor de participare, la licitații și concursuri;

- de a autoriza în modul stabilit orice persoană fizică sau juridică să exercite dreptul de folosință a bonului patrimonial în interesul său.

(2) Persoanele juridice autorizate să exercite dreptul de folosință a bonurilor patrimoniale au obligația să acționeze numai în baza unei licențe, eliberate de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, de Ministerul Finanțelor și de Ministerul Justiției.

(3) Statul nu este responsabil pentru decizia persoanei de a încredința folosirea bonului patrimonial altor persoane fizice și juridice.

Articolul 15. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

(1) Acțiunea sau inacțiunea factorilor de decizie din unități, precum și ale cetățenilor, care duc la eliberarea de bonuri patrimoniale în plus, la falsificarea și deteriorarea lor sînt urmărite în condițiile legislației în vigoare.

(2) Factorii de decizie din unități poartă răspundere în condițiile legislației în vigoare pentru prezentarea de date eronate în listele de cetățeni.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

MIRCEA SNEGUR

or.Chîșinău, 17 martie 1993,

Nr.1345-XII.